

Pompeje

Stabijské lázně – nejstarší lázně v Pompejích (120 př. Kr., ale už i před tím zde menší lázně sloužící k palaestře). Hlavní vchod je uprostřed průčelí, které se otevírá na Ulici hojnosti. Chodník před domem dláždily světlé vápencové desky. V době výbuchu ještě dva vchody – z Uličky s nevěstincem a ze Stabijské ulice. Ostatní vchody se již nepoužívaly, byly sice po zemětřesení opraveny, ale při opakujících se otřesech se nepovažovaly za bezpečné a zazdily se. Všechny vchody byly postaveny z opus quadratum ze šedého nucerijského tufu, zdobeny v 1. stylu.

Pompeje

(Stabijské) lázně – obecně: Lázeňství má sice řeckou tradici (počátek v rituálním očišťování se na V), ale tavební forma k tomu a společné veřejné koupání jsou teprve řím. vynálezem.

Kdy nejstarší veřejné lázně není známo, ale už koncem 3. st. př. Kr. existovaly a byly pod dohledem aedilů. Tyto lázně jednoduché (balneum). V Římě teprve M. Agrippa nechal postavit na Martově poli velké veřejné lázně (thermae). V Pompejích jsou starší (kol. r. 120 př. Kr.), již mají všechny místnosti (ale bez pevné půdorysné vazby), které racionalita Římanů a jejich koupací zvyky vyžadovaly - tzv. lázeňská cesta: šatna (apodyterium), studená koupel (frigidarium), vlažná koupel (tepidarium), horká koupel (caldarium). Tento základ může být doplněn o komoru s horkou párou (laconicum nebo sudatorium, původ ze Sparty), venkovní bazén (natatio), místnost pro olejování, odpočívárny, latrina a cvičiště (palaestra). Časem vede vývoj k symetrickému uspořádání podle střední osy budovy. Požadovaná teplota dosažena systémem podpodlažního topení (hypocaustum + praefurnium) a má též vliv na tvar a umístění místností: např. caldarium má být, aby mohlo být dobře vytápěno, kruhového půdorysu nebo ukončené apsidou, umístěné na J-JZ a zčásti vystupující z hmoty budovy.

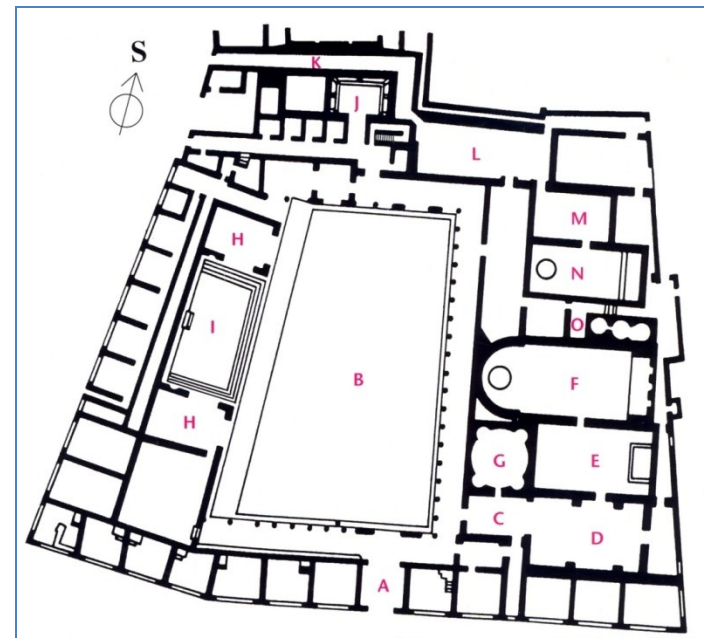
Pompeje

Přes vchod do lichoběžníkového prostoru s portikem na třech stranách – palaestra. Je to typ tzv. dvojitých lázní, kde samostatná řada místností pro M a pro Ž. Obě křídla se nacházela na Z straně portikem lemované palaestry. M a Ž lázně oddělovalo topeniště. Do Ž lázní se vstupovalo z Ul. s nevěstincem. V apodyteriu podél všech zdí byla lavice a řada výklenků pro ukládání šatů.

M lázně ještě ne podle „klasických“ principů Vitruvia, protože kruhového půdorysu je frigidarium (se čtyřmi nikami v stěně), nikoli caldarium. Na V straně palaestry je natatio.

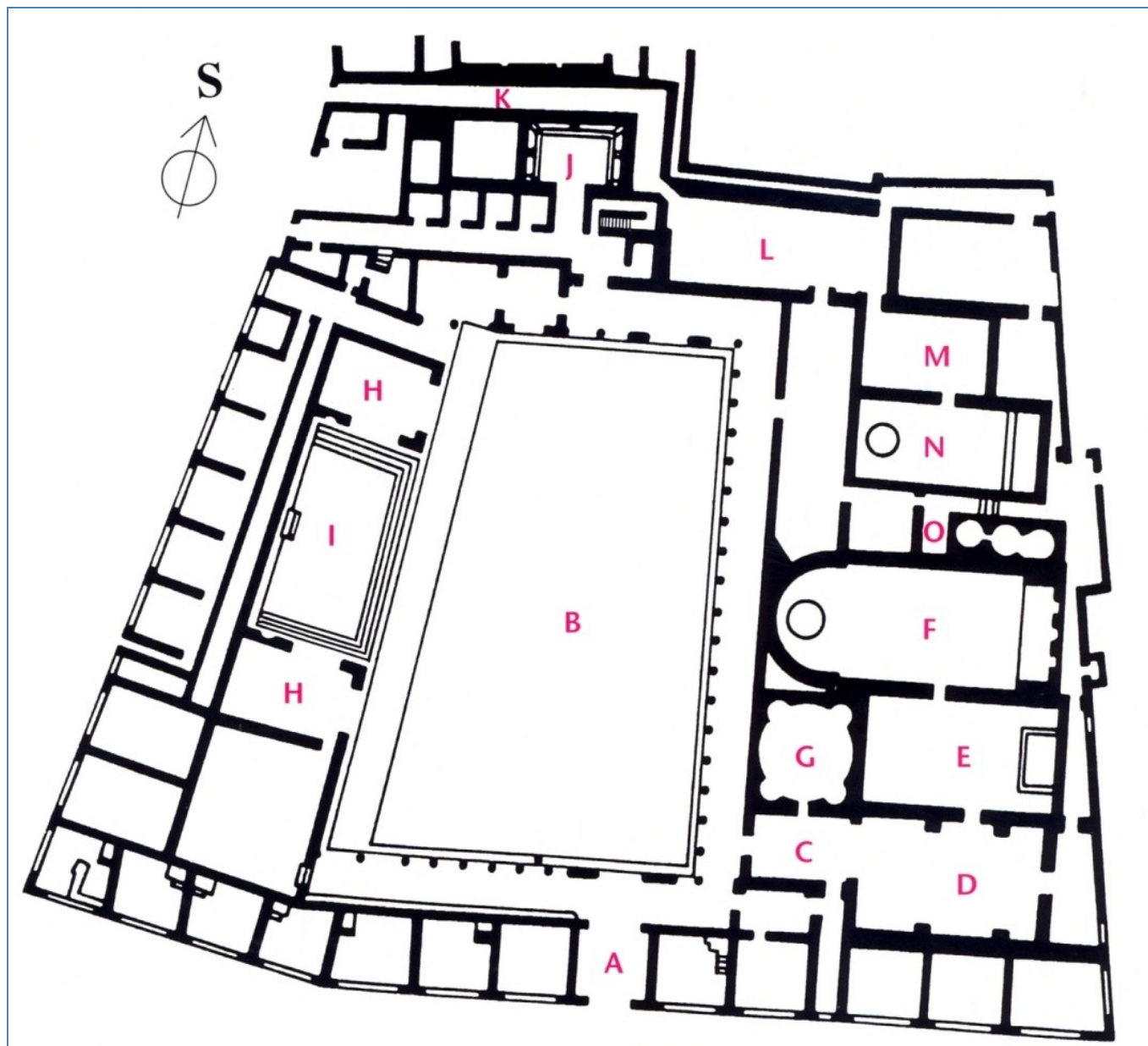
Vstup do lázní stál $\frac{1}{2}$ asu (zhruba cena krajíce chleba nebo sklenice vína), pro ženy asi dvakrát tolik.

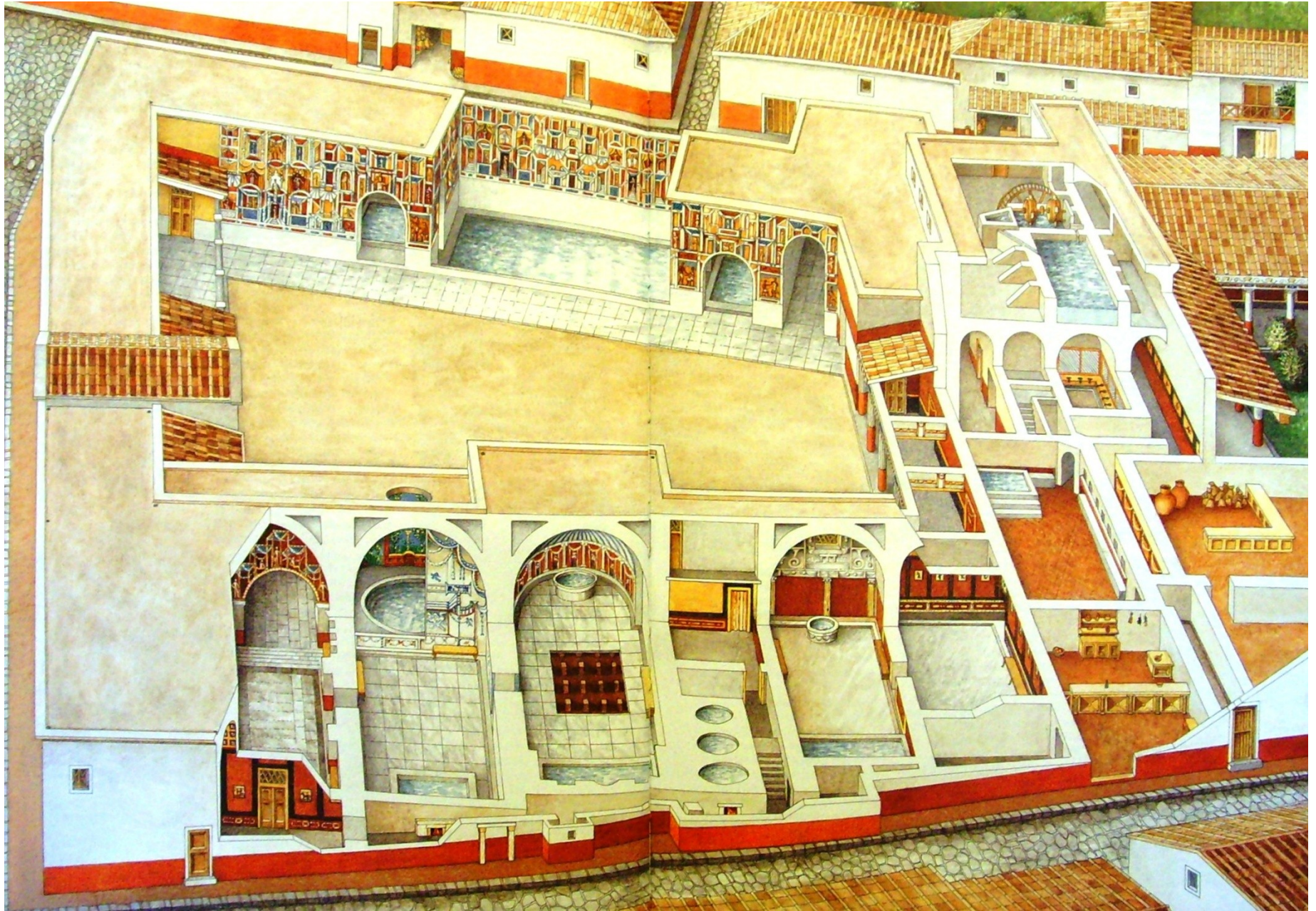
Další lázně ve městě: tzv. lázně na foru (70 př. Kr.) a tzv. ústřední lázně (kol. r. 60 po Kr.).

Pompeje

- A – Vchod z Ulice hojnosti
- B – Peristylum
- C – Vestibul
- D – Apodyterium M
- E – Tepiderium M
- F – Caldarium M
- G – Frigidarium a balneum
- H – Nymphaea
- I – Natatio
- J – Latríny
- K – Vchod z Uličky s nevěstincem
- L – Apodyterium Ž
- M – Tepidarium Ž
- N – Caldarium Ž
- O - Praefurnium

Pompeje

Na Z straně palaestry bylo natatio, po jeho stranách dvě nymphaea. Vcházelo se dvěma velkými vchody s půlkruhovými oblouky

Palaestra, pro gymnastická cvičení před koupelí. Portikus je tvořen nízkými „zavalitými“ dórskými sloupy.

Pompeje

Vestibulum (menší místnost před apodyteriem v mužské části) s tunelovou klenbou zdobnou štukovým reliéfem. Za zadní stěnou palaestra, nad vstupem malé zasklené kulaté okno.

Apodyterium mužské části – tři oblouky z cihel podpírají klenutý strop s barevným štukovým reliéfem. U stěn lavice a výklenky na odkládání šatů.

Pompeje

Tepidarium – zbytky hypocausta. Bazén vzadu u V stěny byl obložen mramorovými deskami.

Frigidarium – kruhový bazén se zděnými schůdky do vody. Čtyři apsidovité výklenky ve zdi. Strop ve tvaru komolého kužele, nahoře uzavíraný kruhovým zaskleným otvorem.

Pompeje

Nevěstinec (lupanar-podle vytí vlčice-lupa).

„Lidové zařízení“ (jako např. thermopolia a ubytovací zařízení-cauponae). V Pompejích přes 30 nevěstinců. Některé jen jedna místnost se zděnou postelí pokrytou slamníkem nebo matrací, jinde se taková místa nacházela v horním podlaží cauponae, kam se chodilo po schodišti.

Nevěstinec kousek od Holconiovy křižovatky a Stabijských lázní byl přímo pro tyto účely postaven na křižovatce dvou bočních uliček. Do přízemí vedly dva vchody, do ústřední přijímací místnosti, kolem které komory s charakteristickými zděnými posteli. Do horního patra se přicházelo schodištěm z ulice, zde se vystoupilo do meniana (vnější chodba předsunutá nad chodník). Odtud do 5 dalších pokojů, trochu vyšší úrovně s dřevěnými postelemi.

- A – Vestibul**
- B – Cubicula**
- C – Latrina**
- D – Vedlejší vchod**
- E – Schodiště do horního patra**

Pompeje

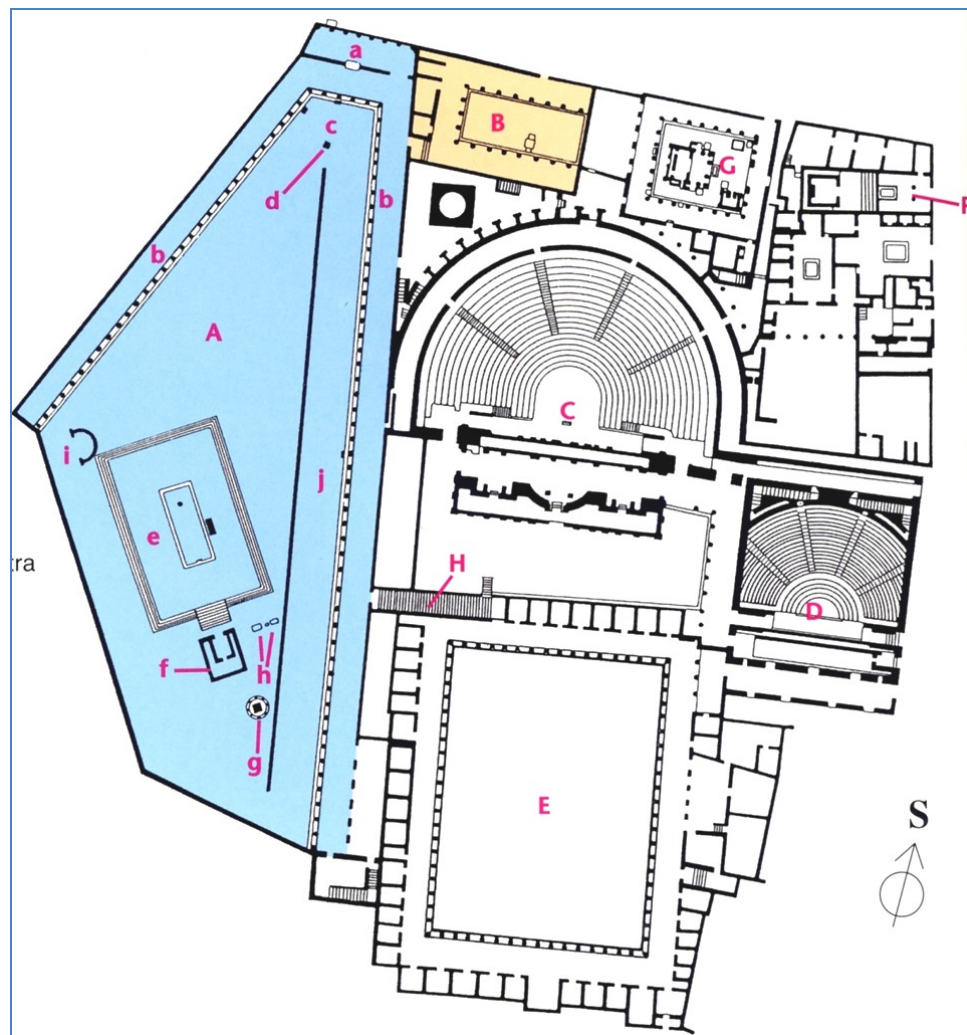
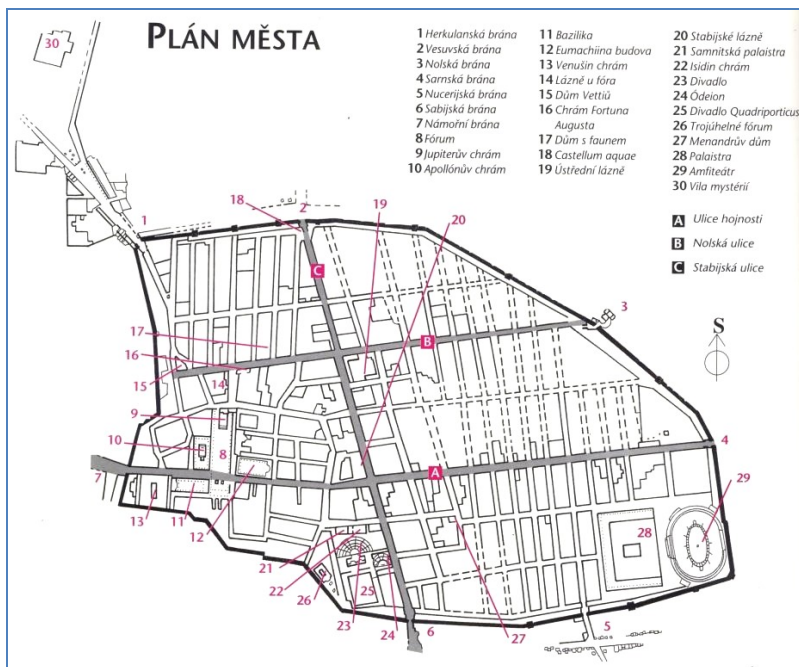
Stěny komůrek bíle omítnuté a pokryté nápisy zákazníků a dívek. Stěny vestibulu zdobeny jednoduchými vzory. Jen nad dveřmi do komůrek byl vlys s řadou obrazů různých forem pohlavního styku. „Druh reklamy“ na nabízené zboží.

Menianum v postranní uličce

Pompeje

Divadelní čtvrť

Pompeje

Ke konci 2. st. př. Kr. (konec samnitského období) výrazná helenizační vlna, zřetelná v privátní (villové) a veřejné architektuře. Součástí této vlny je i výstavba Divadelní čtvrti.

Trojúhelné forum (Forum Triangulare) – helenistická koncepce uceleného okrsku. Stojí na vyvýšeném místě s výhledem do údolí Sarna. Zde již dórský chrám řeckého nebo etruského původu ze 6. st. př. Kr.

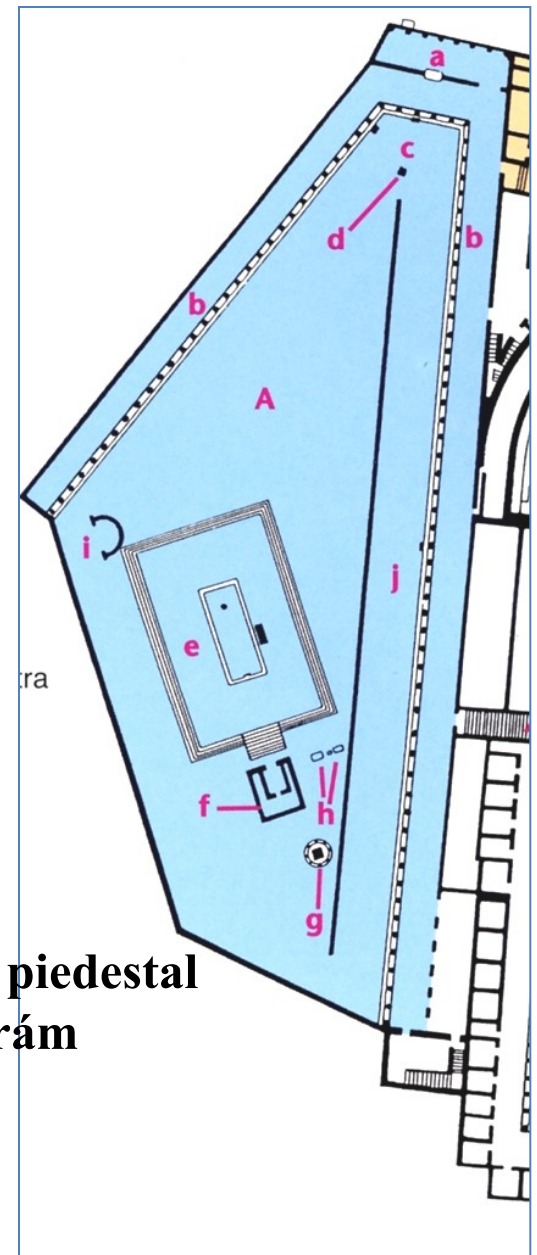
Průčelí dórského chrámu, na stylobat vede krátké schodiště. Neobvyklá JV orientace (snad kvůli viditelnosti z řeky). Hlavice se zploštělým echinem datuje do 6. st. př. Kr.

Toto posvátné místo původně odděleno od města, které se tehdy rozrůstalo kolem Apollónova chrámu. Urbanistické řešení a monumentalizace až v 2. st. př. Kr., kdy vzniklo Trojúhelné forum a propojení s Občanským fórem.

Pompeje

Na Trojúhelné forum se vcházelo propylajemi (šestice iónských sloupů). Ze tří stran je náměstí obklopeno portikem o 95 sloupech v dórském slohu, na JZ straně jen balustráda s výhledem na záliv. Souběžně s V portikem vede nízká zídka – koridor, zřejmě sportovní dráha (atleti, dostihy během náboženských svátků). Chrám stojí mimo osu (orientace SZ-JV). Původní stavba dórská se 7 sloupy v průčelí a 11 po stranách. Dochované fragmenty jsou analogické ke stavbám v Paestu a Metapontu.

- a – Propylaje
- b – Portikus
- c – Fontána
- d – Marcellův pedestal
- e – Dórský chrám
- f – Hrobka
- g – Tholos
- h – Oltáře
- i – Schola
- j – závodní dráha

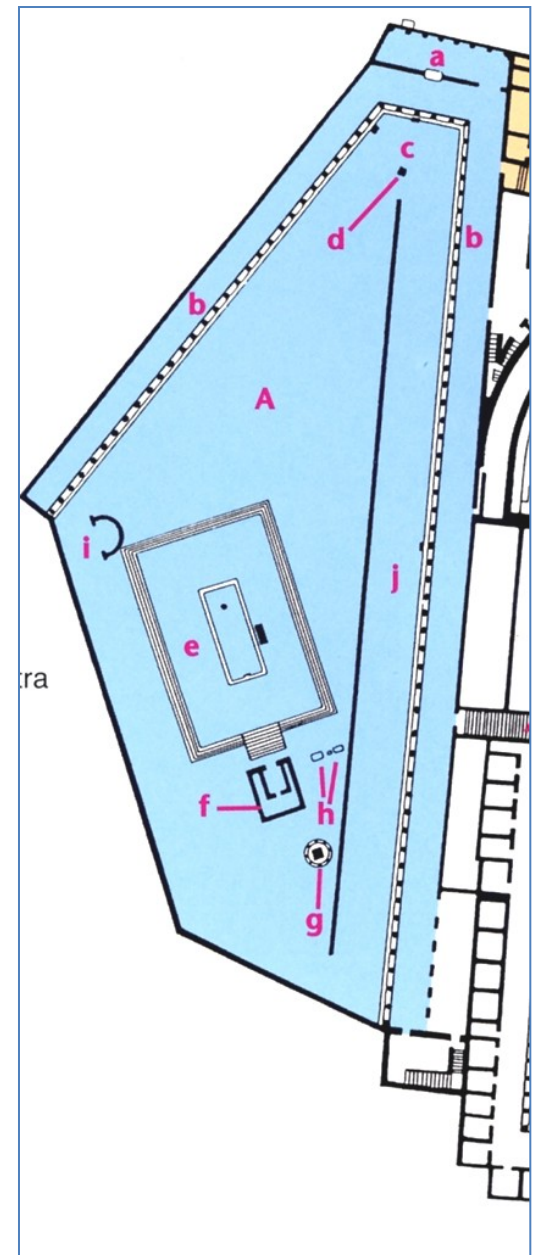

Pompeje

Na V straně cely je mimostředný pravoúhlý podstavec. Zřejmě i na Z straně – to by mohlo znamenat, že svatyně byla zasvěcena dvěma bohům . Minerva a Hercules (to naznačují i chrámové antefixy). Chrám vážně poškozen v roce 62 po Kr., do 79 po Kr. se nezačal opravovat

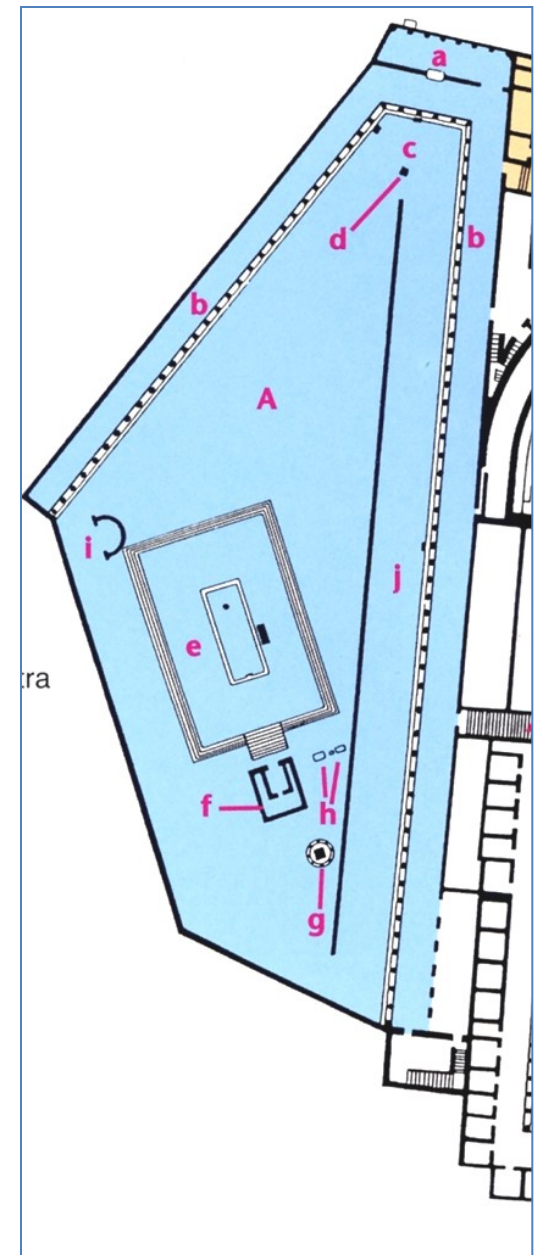

Monumentální schodiště, původně zastřešené, vedlo k divadlu. Také sloužilo při posvátných průvodech.

Pompeje

Na prostranství před chrámem tholos se sedmi dórskými sloupy, který obklopuje starší posvátnou studnu. Na stavbě oskický nápis, který oznamuje, že stavbu financoval Numerius Trebius.

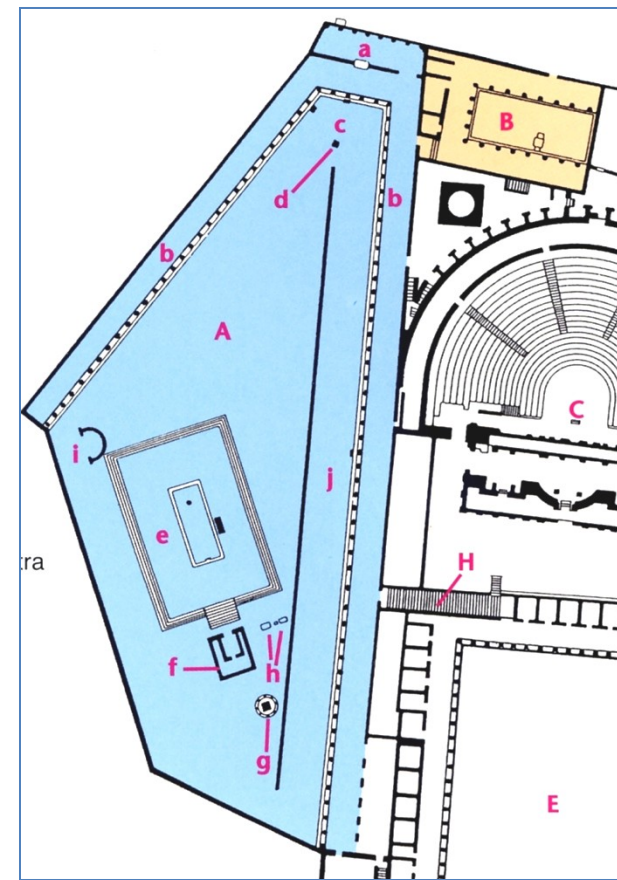

Pompeje

Integrální součástí Trojúhelného fora je tzv. Samnitská palaestra v jeho SV rohu. Má tři strany se sloupovím v dórským slohu. Oltář a podstavec užívaný při udílení cen a dalších slavnostních příležitostech stál na J straně.

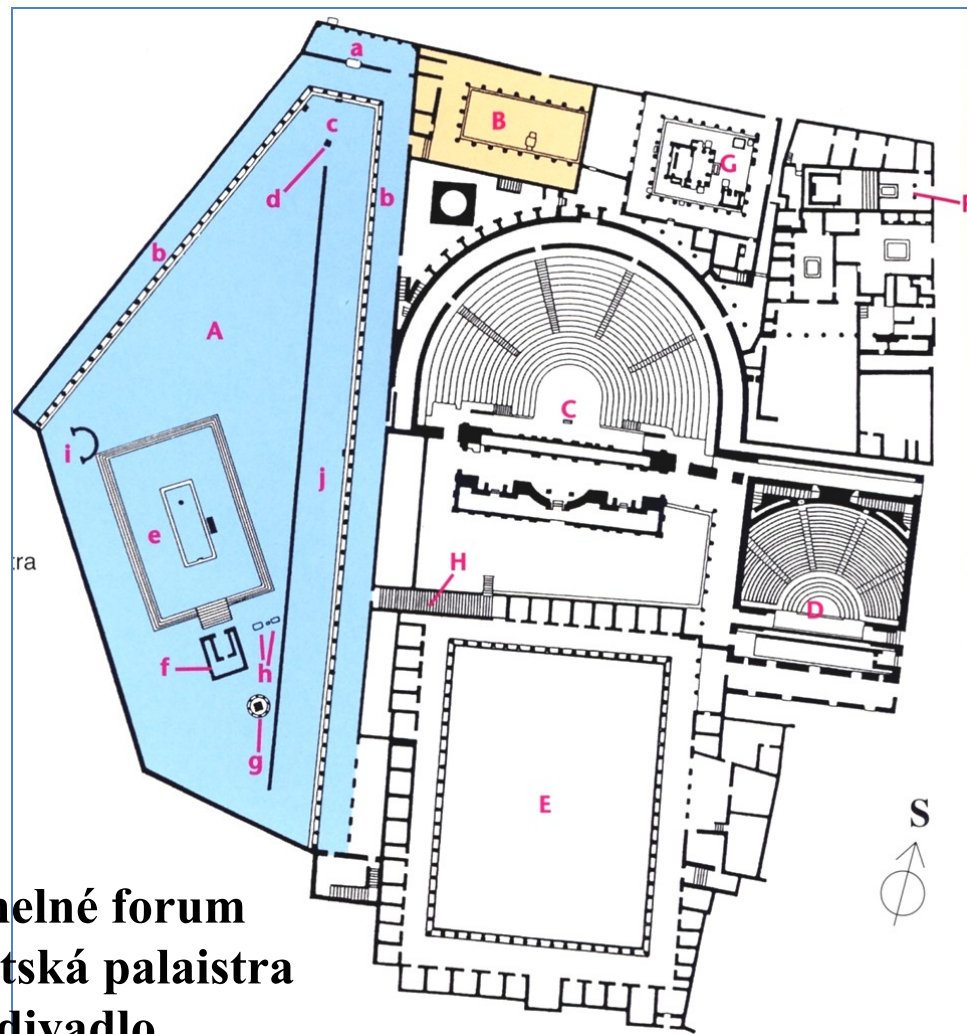

Portikus na V straně Trojúhelného fora vedlo k Samnitské palaestře a k Velkému divadlu.

Pompeje

Divadelní čtvrť – Velké divadlo, Ódeion a divadlo Quadroporticus vytvářejí jednotný architektonický komplex představující součást plánu monumentalizace města ve 2. st. př. Kr., který byl inspirován helenistickými vzory.

- A – Trojúhelné forum
- B – Samnitská palaistra
- C – Velké divadlo
- D – Ódeion
- E – Divadlo quadriporticus
- F – Chrám Jupitera Meilichia
- G – Isidin chrám
- H – monumentální schodiště

Pompeje

Velké divadlo osvětluje proces, jak se z řeckého divadla stalo římské divadlo. Nachází se podle řeckého způsobu na JV okraji „starého města“, ve svahu za žebrem lávy. Zde už stál starobylý chrám – vazba jak v řeckém, tak i v soudobém římském světě. 2/3 cavea stály na přírodní převislé skále, zbytek podírala mohutná konstrukce z opus incertum. Dnešní podoba je výsledek rekonstrukce sponzorované Holconiovou rodinou, stavitelem propuštěnec M. Artorius Primus. Uprostřed nejnižší terasy media cavea se nacházela čestná dvousedadlová bronzová židle (bisellium), určená Holconiově rodině.

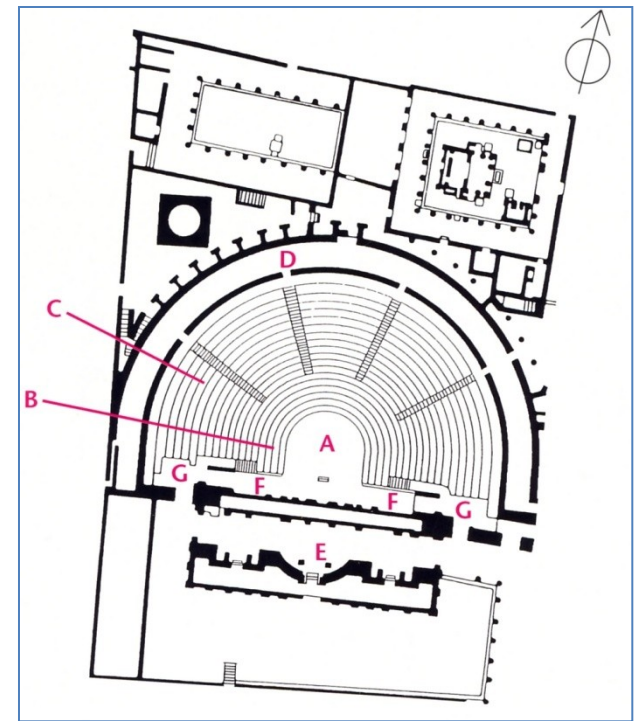
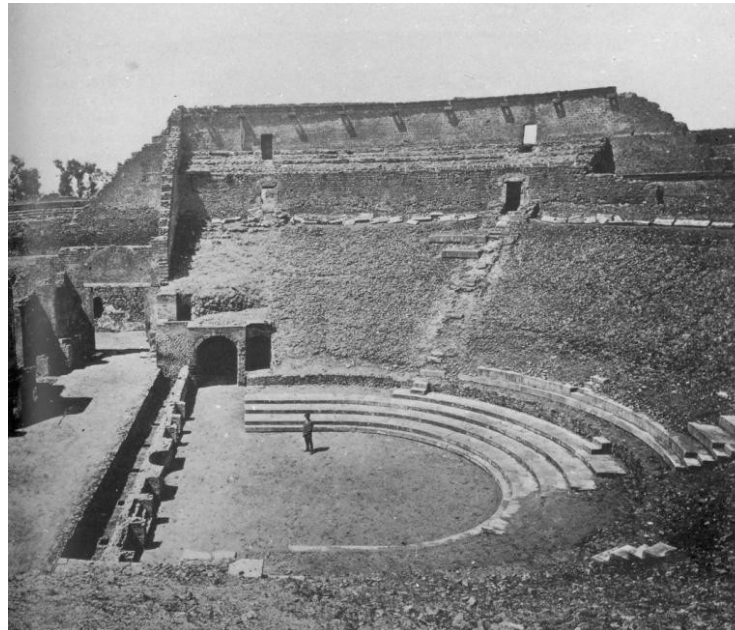

Pompeje

Při této přestavbě prodloužena obě křídla hlediště tak, aby sahala až ke stěně vyvýšené scaena (vznik jedné „uzavřené“ stavby), kde vytvořeny nové čestné lóže – tribuny. Zároveň zúžena i orchestra přistavením nových řad. Na ima cavea se chodilo krytými spojovacími průchody (parodoi) po stranách jeviště, na media a summa cavea byl přístup z krypty pěti dveřmi vedoucími k pěti schodištím (kerkides), která rozdělovala hlediště na 7 klínových výsečí. Úředníci, kteří představení platili, seděli na tribunách nad parodoi.

Nad summa cavea perforované kvádry pro kůly velaria.

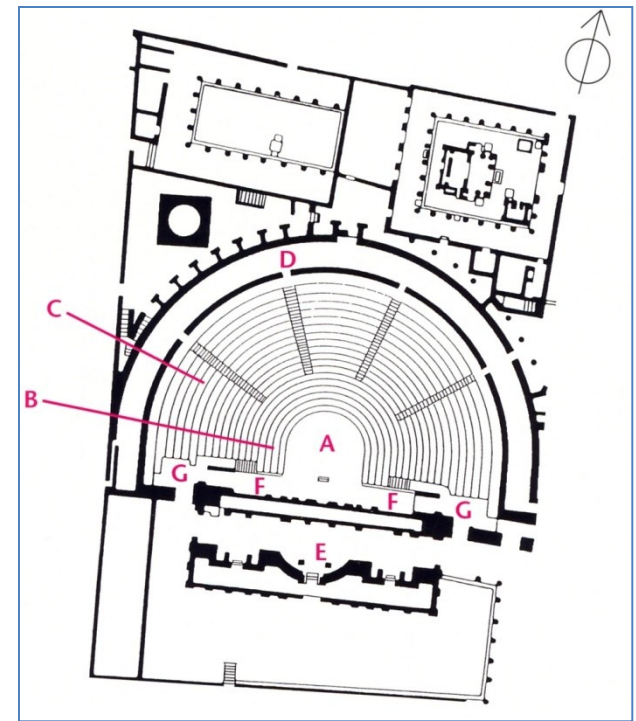
Kapacita ca. 5000 lidí.

- A – Orchestra
- B – Ima cavea
- C – Media cavea
- D – Krypta
- E – Jeviště
- F – Parodoi
- G – Tribunalia

Pompeje

Přední část jeviště (proskénion) měla uprostřed apsidovitý prostor a po stranách schodiště se dvěma výklenky, odkud byl přístup na jeviště. Dvoupatrová scaena měla tři výstupy: jeden ve výklenku uprostřed (valvae regiae), další dva v pravoúhlých výklencích po stranách (hospitalia). Celá fasáda scaena (tzv. scaenofrons) řešena architektonicky, včetně rámování výstupů (sloupy, vlysy, římsy, tympanony, menší výklenky s pamětními sochami). Za jevištěm byla dlouhá rampa, po které se herci dostávali k výstupům na jeviště, a velké otevřené prostranství, vybavené zařízením pro herce a personál.

- A – Orchestra
- B – Ima cavea
- C – Media cavea
- D – Krypta
- E – Jeviště
- F – Parodoi
- G – Tribunalia

Cavea divadla zabudována do úbočí plošiny, několikrát přebudované jeviště bylo výhradně z cihel.

Pompeje

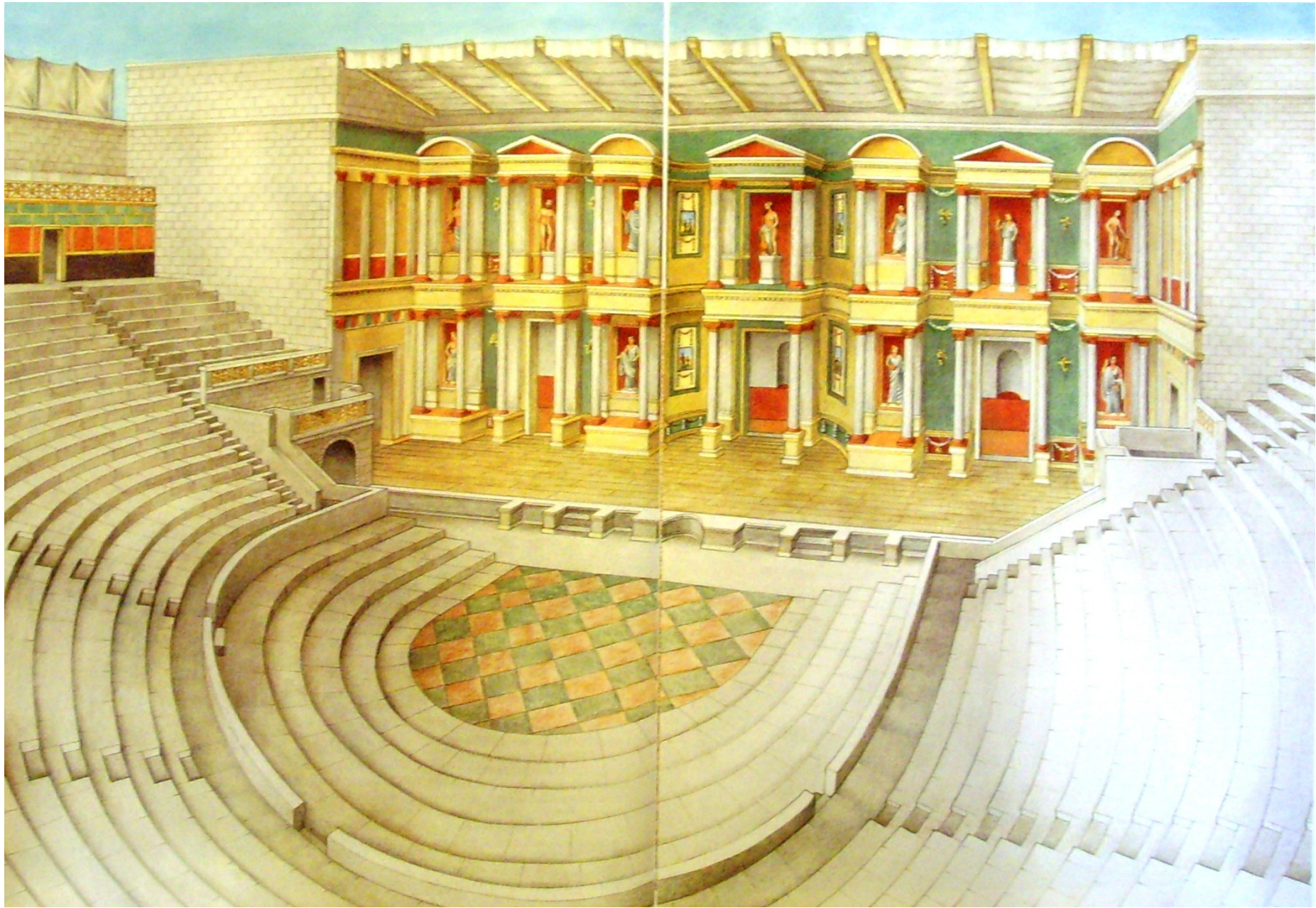

**Velké divadlo, Ódeion a
Quadriporticus spojovalo
zastřešené sloupořadí, které
zřejmě sloužilo jako průchod mezi
divadly a Quadriporticem, kde se
diváci o přestávkách mezi
představeními procházeli**

Vnější fasáda

Pompeje

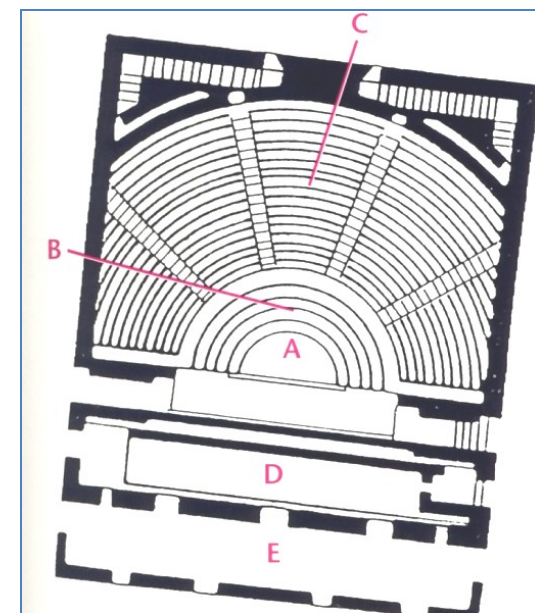

Pompeje

Ódeion – tzv. malé divadlo, také zde hlediště ve svahu, rámované čtvercovými obvodovými zdmi a zastřešené. Zastřešená budova (theatrum tectum), vystavěná po roce 80 př. Kr., v některých rysech napodobuje Velké divadlo. Obě stavby spojoval rohový prostor s portikem, kde se setkával V parodos divadla se Z parodem ódeionu. Hudební představení, recitace, pantomimy (dobrá akustika).

Ódeion zabírá obdélnou plochu obehnanou zdmi z opus quasi reticulatum. Ima cavea ze čtyř teras tak širokých, aby se tam vešla bisellia. Za čtvrtou zídka a přístupová chodba k media cavea, ale tam přístup i shora. Orchestra přesný půlkruh.

Stavba měla sedlovou střechu. Kapacita 1000 diváků.

- A – Orchestra
- B – Ima cavea
- C – Media cavea
- D – Jevišť
- E – Provozní prostor

Pompeje

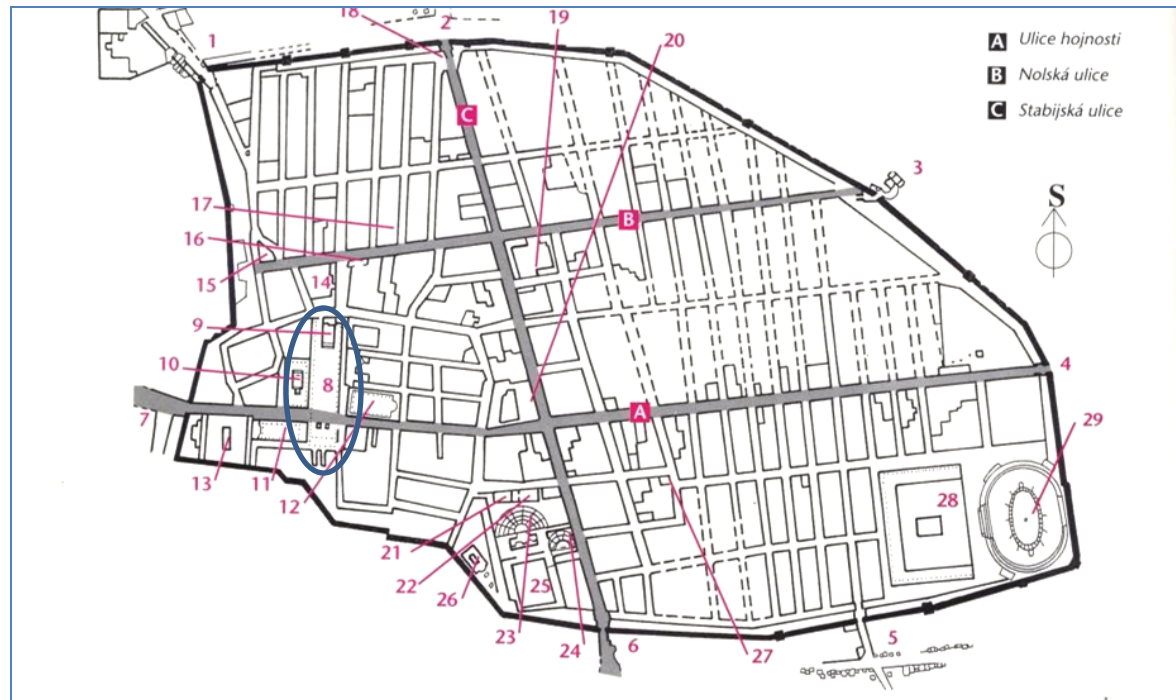
Celá cavea ódeia má umělé základy, ima cavea, na které byla bisellia, měla širší terasy z čedičového kamene, media cavea byla stejně jako amfiteátr z šedého tufu.

Elegantní půlkruhové schodiště, vedoucí k místům na media cavea. Na spodní části jeho vnějších zdí dva klečící atlanti, podpírající římsu. Římsa oddělující ima cavea od media cavea končila postavou okřídleného gryfu.

Pompeje

Občanské forum – centrum městského života. V nejstarším období (6-5. st. př. Kr.) se v J části fóra sbíhaly dvě ulice (ul. U fóra a její pokračování Školní ul., resp. Mořská ul. a její pokračování Ulice hojnosti). Kolem této křižovatky vzniklo podlouhlé, nesouměrné otevřené prostranství sloužící jako tržiště, částečně díky tomu, že v blízkosti fungovala Apollónova svatyně. V okolí prostranství později vznikaly tabernae. V konjunkturu po 2. punské válce vzniklo zde jedno z nejelegantnějších a nejracionálnější řešených fór v italských městech. Současná podoba se datuje do 2. pol. 2. st. Náměstí ze tří stran obklopené portikem s dórskými sloupy, vydlážděné deskami ze šedého tufu.

Pompeje

Na forum se přicházelo Mořskou ul. a ul. Hojnosti dvojitými propylajemi – monumentálními schodišti, nad kterými sloupy s tympanony. Na třech stranách fóra tufové, později travertinové portiky – dole dórské, v patře iónské sloupy. Do horního patra vedla schodiště, umístěná na krajích portiků.

Pompeje

A – Sál duumvirů

B – Curia

C – Sál aedilů

D – Comitium

E – Eumachiina budova

F – Vespasianův chrám

G – chrám městských Larů

H – Macellum

I – Jupiterův chrám

J – Latrína

K – Forum Holitorium

L – Mensa Ponderaria

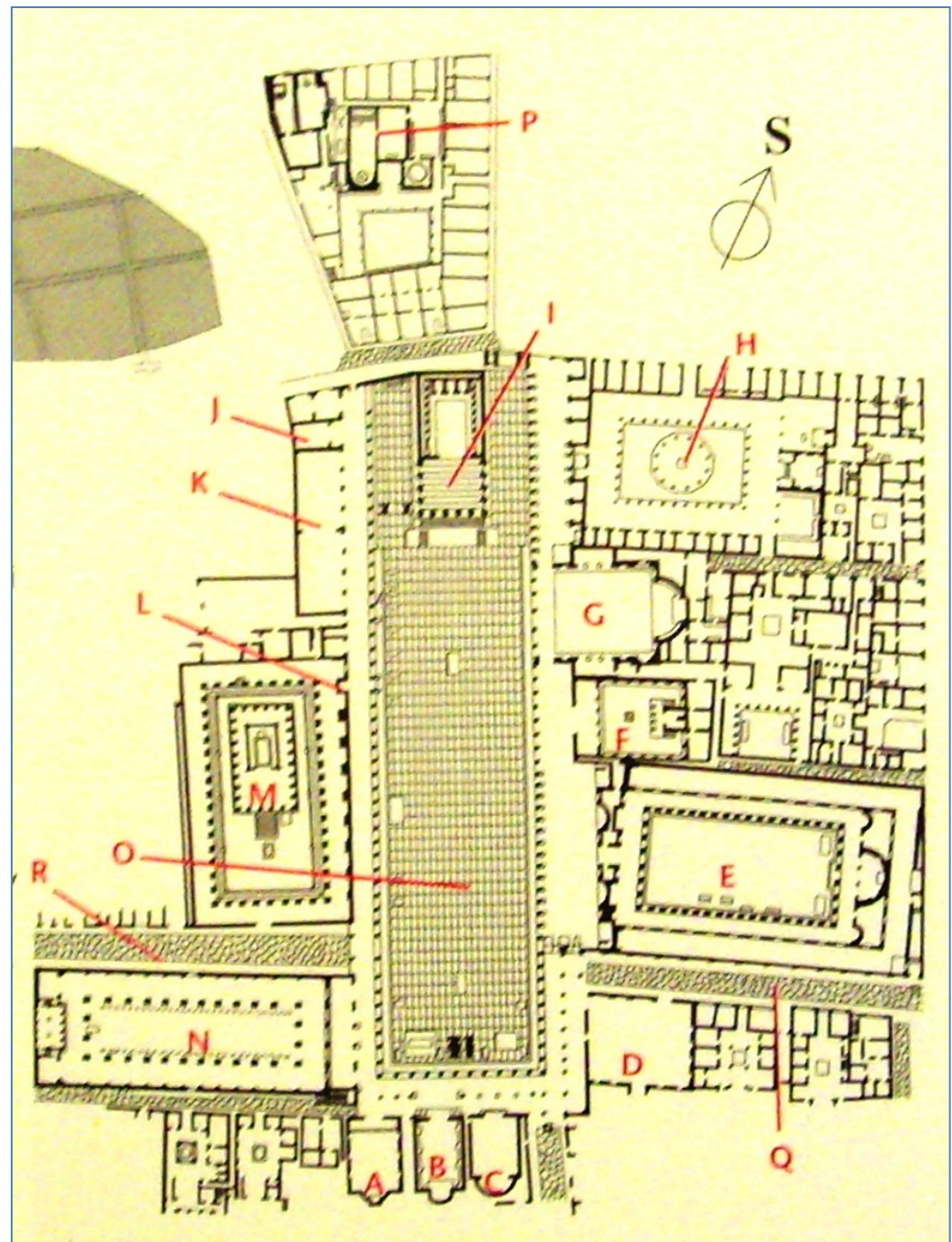
M – Apollónova svatyně

N – Bazilika

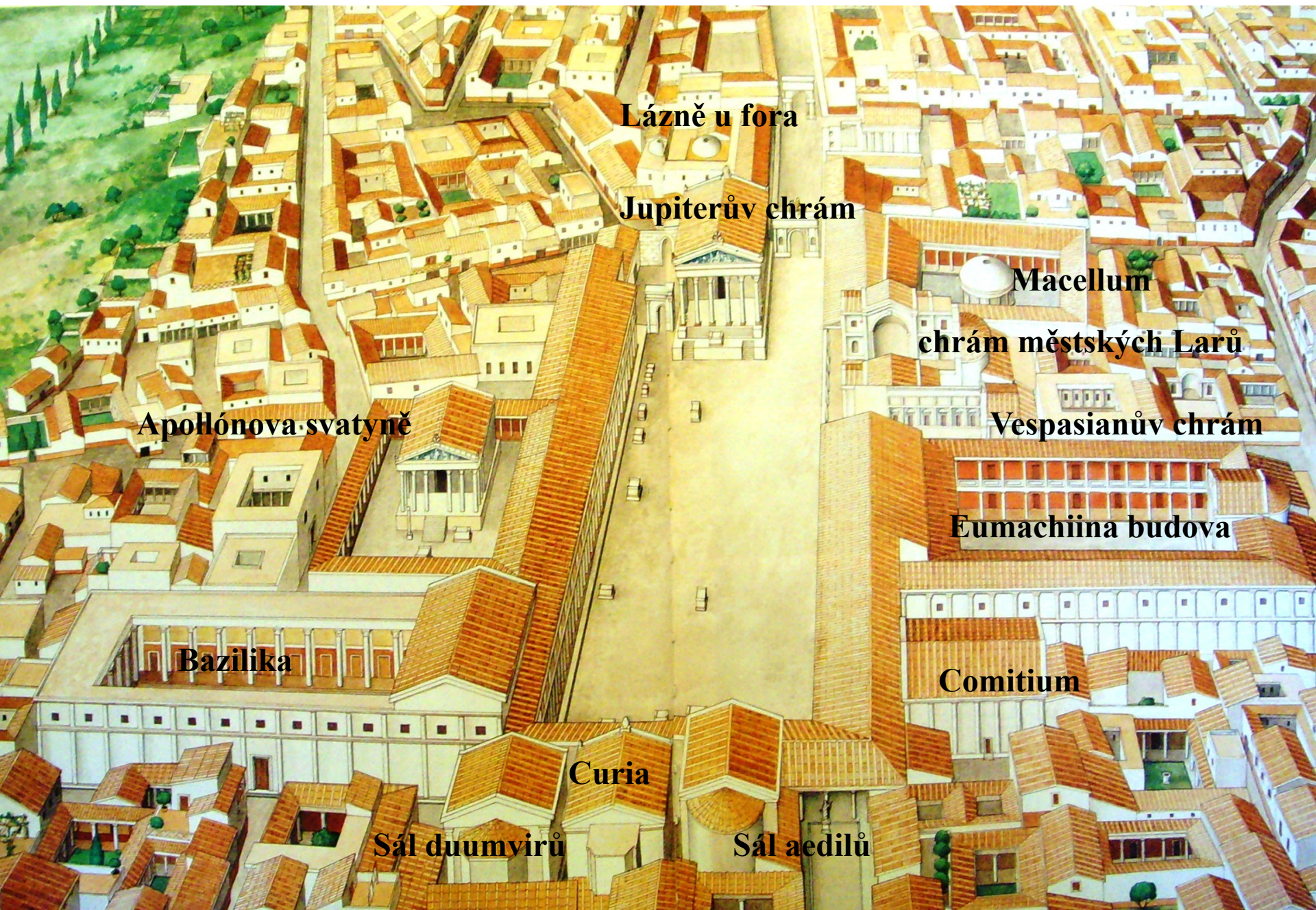
P – Lázně u fora

Q – Ulice hojnosti

R – Mořská ulice

Pompeje

Lázně u fora

Jupiterův chrám

Macellum

chrám městských Larů

Vespasianův chrám

Apollónova svatyně

Eumachiina budova

Bazilika

Comitium

Curia

Sál duumvirů

Sál aedilů

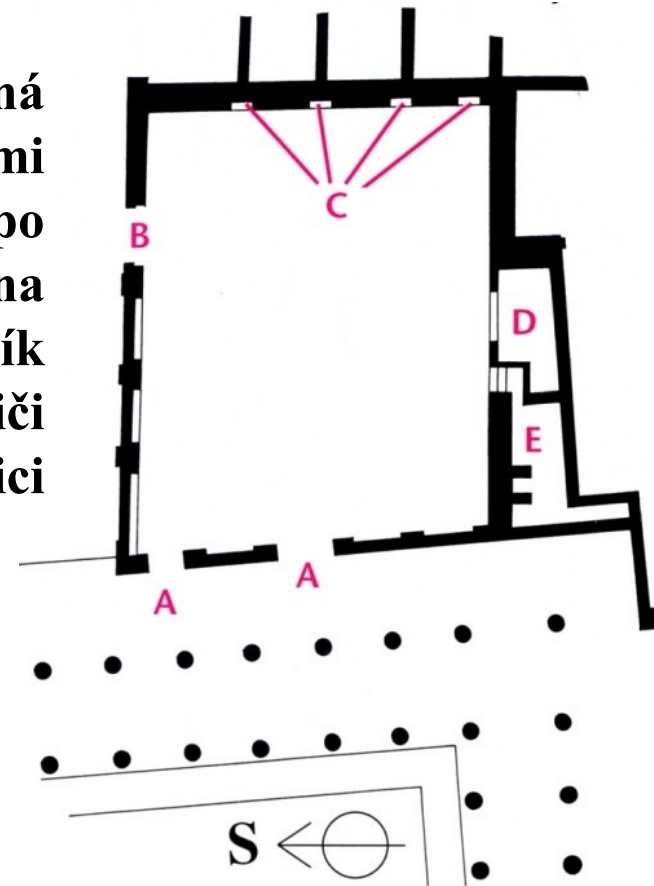
Pompeje

Městská správa – tři budovy na J straně fóra. Původně z 2. st. př., při zemětřesení vážně poškozeny, hned se začaly opravovat. Všechny tři zhruba stejně velké, liší se vnitřním uspořádáním. Nejimpozantnější je prostřední: curia – městský senát. Západní budova – podlaha z mramorových desek, v koncové zdi velká apsida a ve zdech po stranách pravoúhlé výklenky (nejspíš vše pro pamětní sochy). Sídlo duumvirů. Průčelí všech tří budov směrem k fóru zcela zakryty podstavci pro další pamětní sochy.

Pompeje

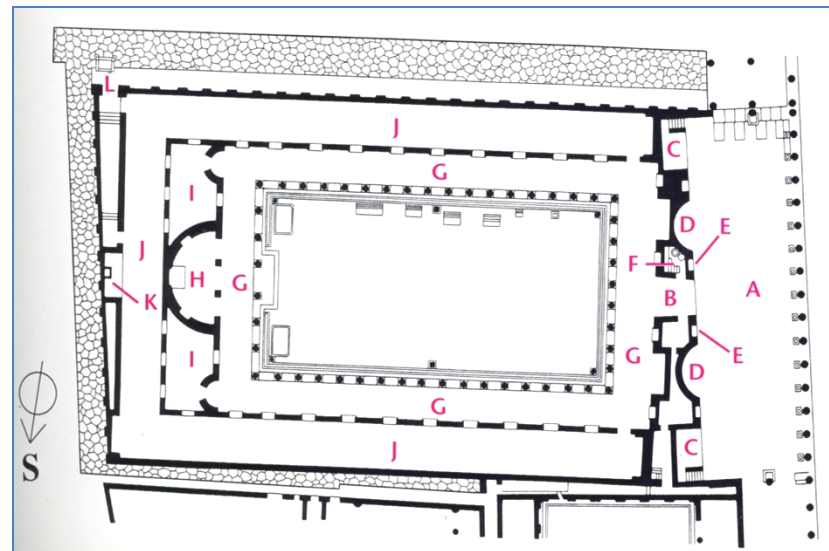
Comitium – sněmovna v JV rohu fóra. Nezastřešená téměř čtvercová budova s vysokými obvodovými zdmi. Z konce 2. st. př. Kr., původně 5 vchodů, po zemětřesení část zadržena. Centrem budovy je tribuna u J zdi, přístupná po schodišti (zde úředník dohlízející na volby duumvirů a aedilů). Voliči přicházeli od fóra, odvolili a odcházeli směrem k Ulici hojnosti.

A	Vchody z fóra	D	Tribuna
B	Vchody z Ulice hojnosti	E	Provozní místnosti
C	Výklenky pro pamětní sochy		

Pompeje

Eumachiina budova – velmi neobvyklá budova, podle jedné interpretace ústředí spolku valchářů, výrobců látek, barvířů a prادلáků. Na architrávu portiku na fóru je nápis: „Eumachia, veřejná kněžka Venušina, nechala jménem svým a svého syna Marca Numistria Fronta, postavit chalcidicum, kryptu a portikus a sama je zasvětila bohyni Lásky, Pietas, a vznešné bohyni Svornosti, Concordia Augusta“. Budova postavena na konci 1. st. př. Kr. Chalcidicum (vestibul) z boků uzavíratelný, aby se chodilo z fóra – důraz na frontalitu. Po stranách vstupu dvě apsidové exedry a niky pro sochy – nebo tribuny pro dražby vlny (?). Pro oficiální funkci budovy hovoří podstavce soch uvnitř. Uvnitř portikus s mramorovými sloupy (korintský sloh). V apsidě socha císařovny, vedle za zdí a okny zahrady. Po vnějším obvodu krypta osvětlená řadou oken. Styl Ara pacis.

- A – Chalcidicum
- B – Vchod
- C – Dražební galerie
- D – Apsidy s pamětními sochami
- E – Výklenky s votivními dary
- F – shromaždiště moči (bělidlo)
- G – sloupořadí
- H – Apsida se sochou Livie
- I – zahrady
- J – Krypta
- K – Výklenek se sochou kněžky Eumachie
- L – Východ na Ulici hojnosti

Pompeje

Apsida pro sochu Livie

Vchod do budovy

Prostor za zdí velké apsidy – květinová zahrada

Pompeje

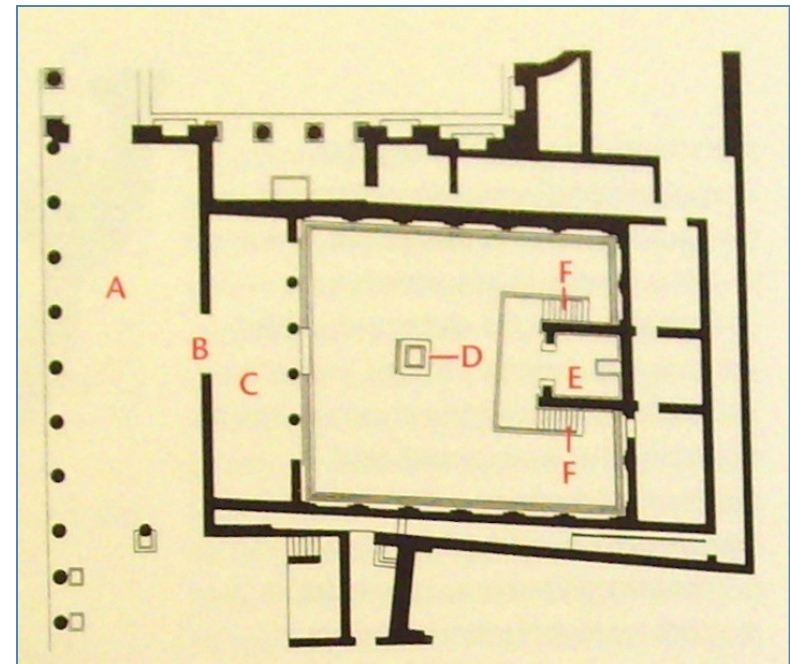

Architráv portiku na fóru – stavební nápis

Uprostřed V části krypty socha Eumachie, kterou podle nápisu věnovali valcháři.

Pompeje

Vespasianův chrám – ca uprostřed V strany fóra, malá svatyně vybudovaná na místě obchodů. Celé temenos uzavírá vysoká zed' (peribolos), zdobená vystupujícími pilastry, které nesly střídavě pilastry a lunety. Vstup na pódium přes dvě boční schodiště. Původně za Augusta, po zemětřesení převěceno Vespasianovi.

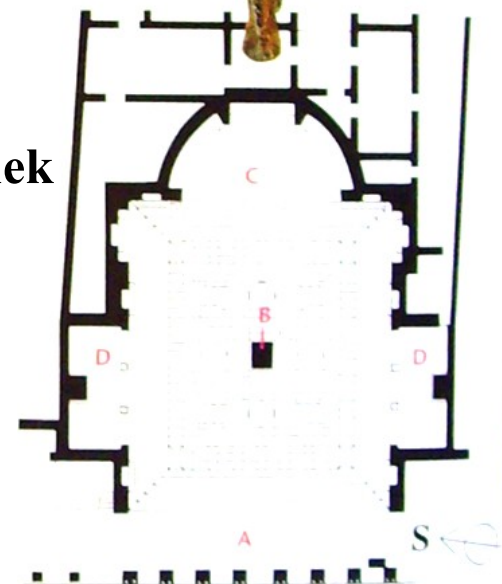
- A – Portikus na fóru
- B – Vchod
- C – Sloupořadí chrámu
- D – Oltář
- E – Cella
- F – Schodiště k celle

Pompeje

Svatyně městských Lárů – nejneobvyklejší veřejná stavba v Pompejích. Vznikla kolem čtvercového otevřeného prostranství, pokrytého podlahou z mramorových desek různých druhů a barev (opus sectile), které vytvářely geometrický vzor. Oltář stál uprostřed podlahy, vzadu velká polokruhová apsida, nad ní byla kazetová polokulovitá klenba. Po stranách symetricky umístěné pravoúhlé exedry – uprostřed sokl pro sochu. V budově zřejmě umístěny sochy císařské rodiny. Postavena po Augustovi, před zemětřesením, po výbuchu vykradena.

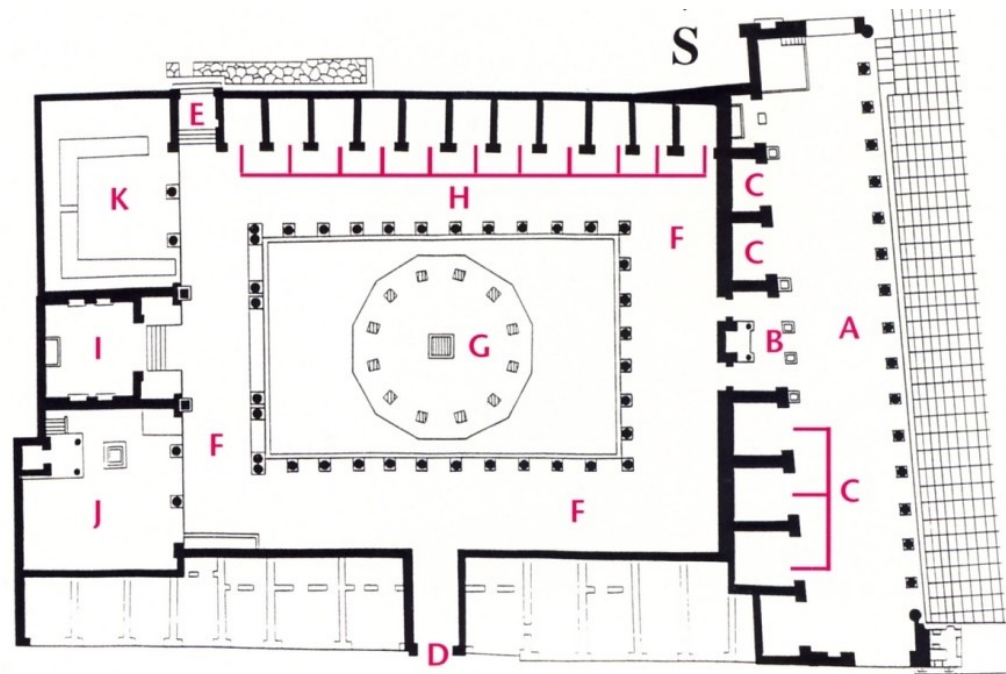

- A – Vstup od fóra
- B – Oltář
- C – Apsida
- D – Distylový výklenek

Pompeje

Macellum – veřejné tržiště masa a ryb. Konec 2./poč. 1. st. př. Kr. V průčelí k fóru galerie pamětních soch (chalcidicum). Za ní krámy penězoměnců (taberane argentariae) – od J k S stále větší (odlišná osa budovy než fóra). Monumentální dělený vstup, uprostřed mnohoúhelná stavba s 12 sloupy (tholos) – pult k prodeji ryb a čištění ryb, který byl neustále ochlazován vodou z kašny uprostřed. Na J straně 11 obchodů (tabernae) obrácených do dvora, naproti krámy do ulice Augustálů. Na V straně sacellum v ose vchodu a vedle prodejna ryb.

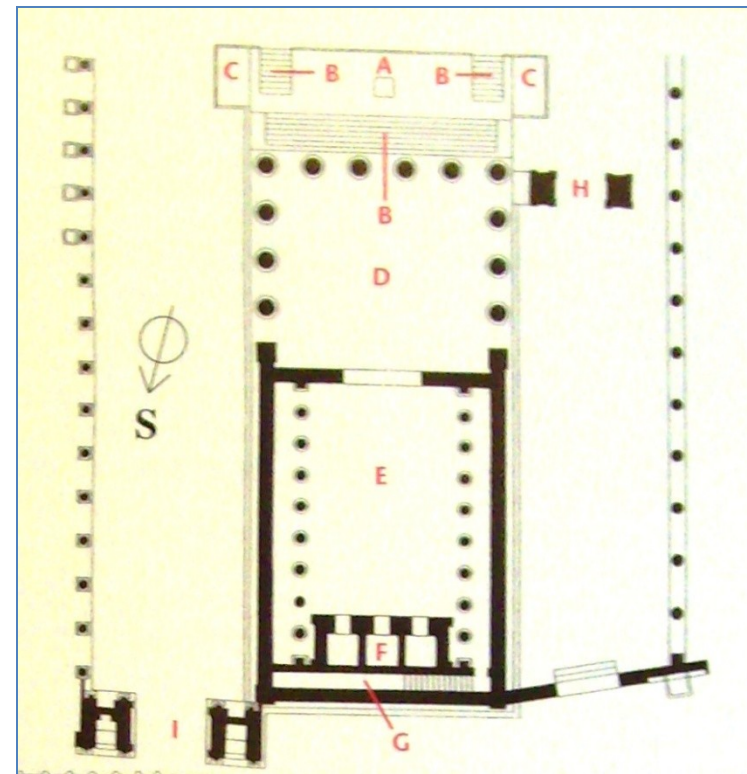
- A – Chalcidicum
- B – Monument. vstup
- C – Směnárnny,
- D – Vchod z Ul. Augustálů
- E – Vchod z Ul. Pensilina balkonu
- G – Tholos
- H – Tabernae
- I – Sacellum
- J – Náboženské collegium
- K – Prodejna ryb

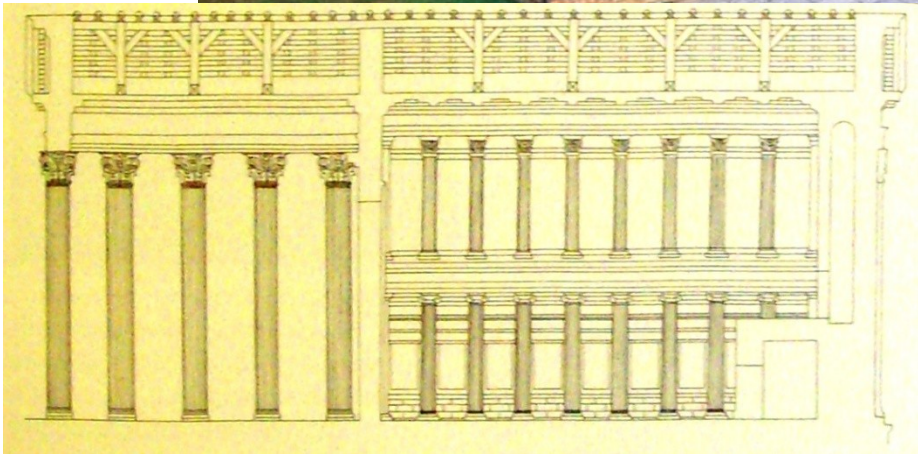
Pompeje

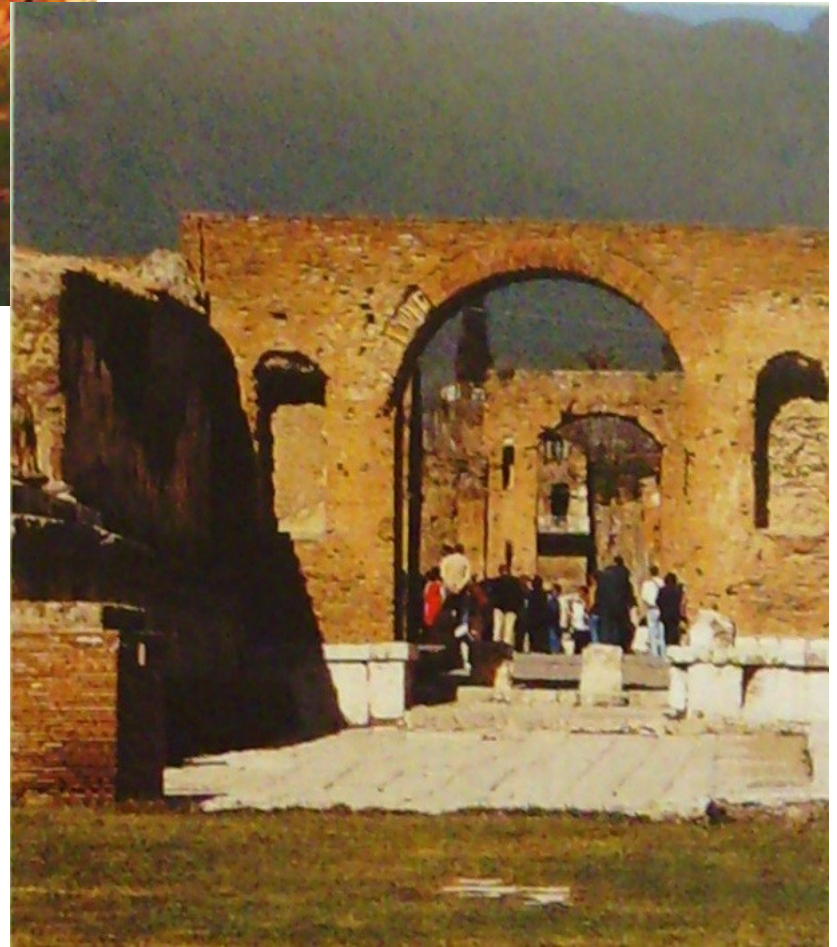
Jupiterův chrám – v monumentální kompozici uprostřed S strany fóra, po stranách se dvěma vítěznými oblouky. Zakomponován již do monumentalizace fóra v 2. st. př. Kr. se stejnou osou jako má náměstí. Zásadní úpravy po 80 př. Kr., kdy ze svatyně Kapitolum. Pódium 17x37 m. Výstup do proanu přes dvě úrovně schodišť. V průčelí 6, po stranách 4-4 sloupy s kompozitní hlavicí (stavebním materiálem tuf) – obrovská předsíň je typická pro etrusko-italické chrámy. Cella v polovině pódia, uvnitř dvoupatrové sloupoví (dole iónské, nahoře korintské).

Na poč. 1. st. po Kr. po stranách dva vítězné oblouky (Augustus a Germanicus?) – z cihel, pokryté mramorovými deskami, nahoře jezdecké sousoší.

- A – Oltář
- B – Přístupové schodiště
- C – Podstavce pro jezdecké sochy
- D – Pronaos
- E – Cella
- F – Celly pro Kapitolskou trojici
- G – Schody do mezipatra
- H – Vítězný oblouk
- I – Vítězný oblouk

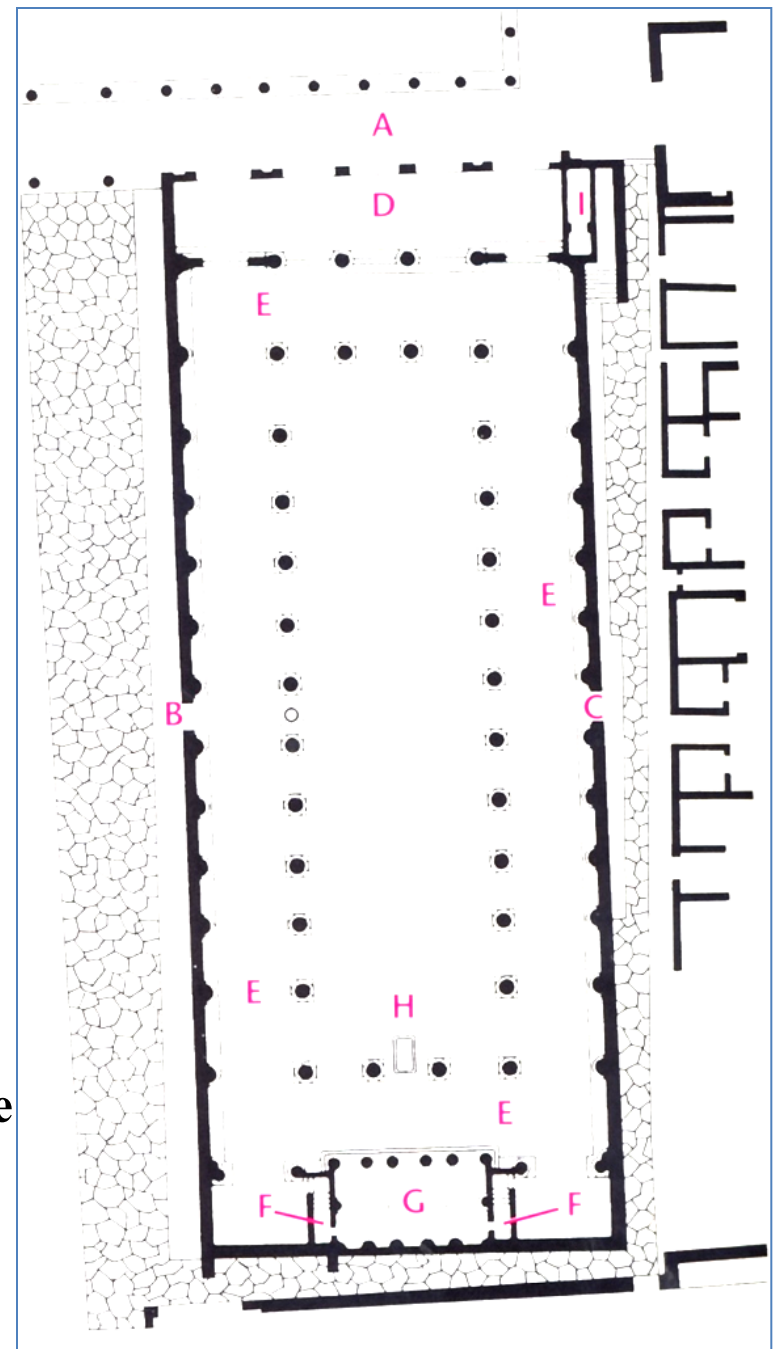

Pompeje

Bazilika – nejmonumentálnější, nejdůležitější a finančně nejnáročnější veřejná budova v Pompejích. 2. pol. 2. st. př. Kr. Hlavní vchod na kratší straně, od fóra. Je to nejstarší longitudinálně uspořádaná latinská bazilika. Křížná osa budovy je tvořená vedlejšími vchody. „Zmenšenina fóra“, zpočátku snad nezastřešená.

- A – portikus na fóru
- B – vstup z Mořské ul.
- C – vstup z Chiamponnetovy ul.
- D – chalcidicum
- E – portikus
- F – schody do archívu v mezipatře
- G – tribunál
- H – podstave pamětní sochy
- I – studna

Pompeje

Ve velké síni je dvoupatrové čtyřstranné sloupořadí v iónském slohu – vytváří hlavní loď a poloviční vedlejší lodi.

Pohled do boční lodi

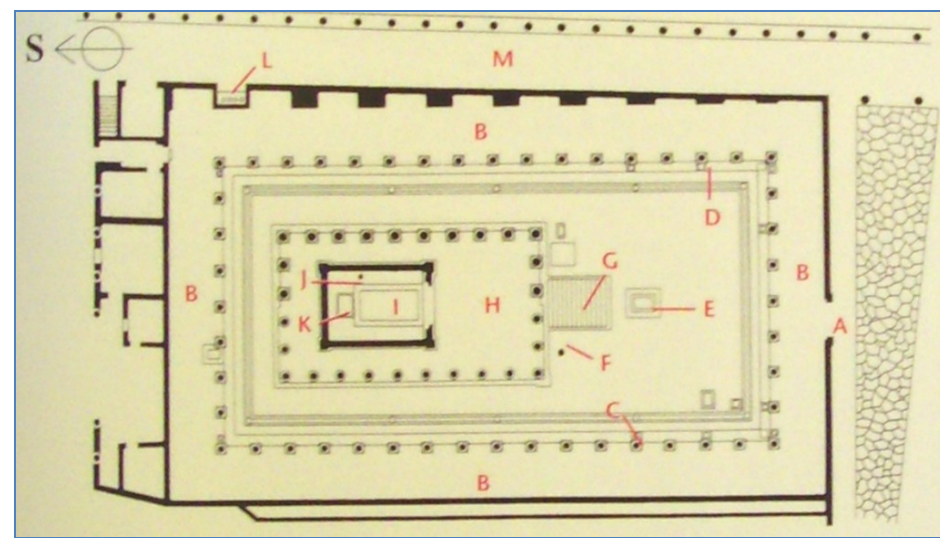

Část tribunálu.

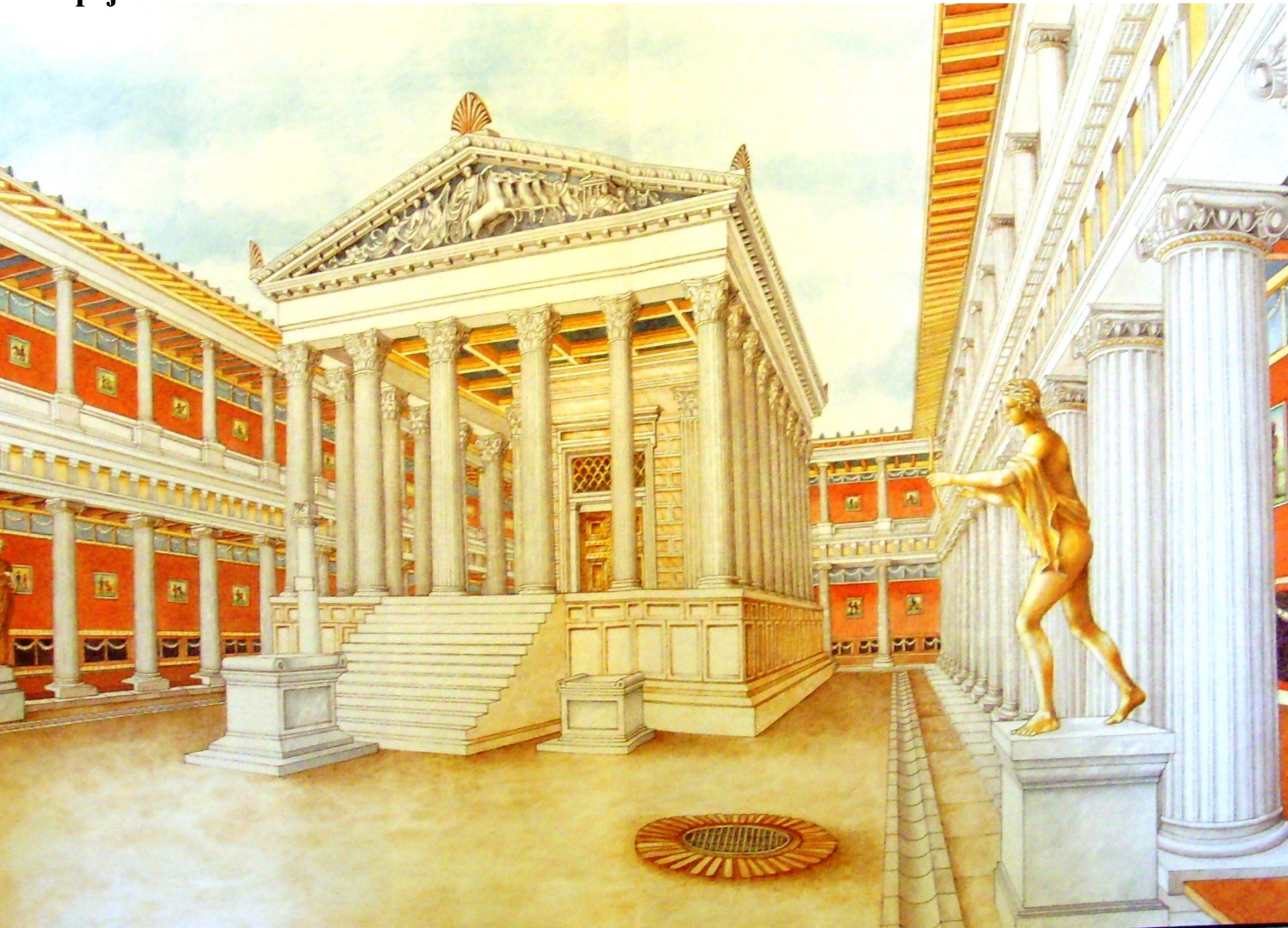
Pompeje

Apollónova svatyně – do zavedení kultu Kapitolské trojice Sullovými veterány byl Apollón ochráncem města. Chrám zde již v 6. st. př. Kr. na nejvíc vyvýšeném místě plošiny. tato podoba z 2. st. př. Kr. Po 80 př. Kr. většina vchodů zazděna, vstup pak z Mořské ul. Velký peristylový dlážděný dvůr s kompozitními sloupy, před a mezi nimi sochy (např. Apollón a Artemis). Svatyně v S části dvora ve směsi řeckých a etrusko-italických slohových prvků.

- A – vstup z Mořské ul.
- B – portikus
- C – socha Artemidy
- D – socha Apollóna
- E – oltář
- F – sluneční hodiny
- G – chrámové schodiště
- H – chrámová předsíň
- I – cella
- J – Omfalos
- K – podstavec sochy
- L – mensa ponderaria
- M – západní portikus na fóru

Pompeje

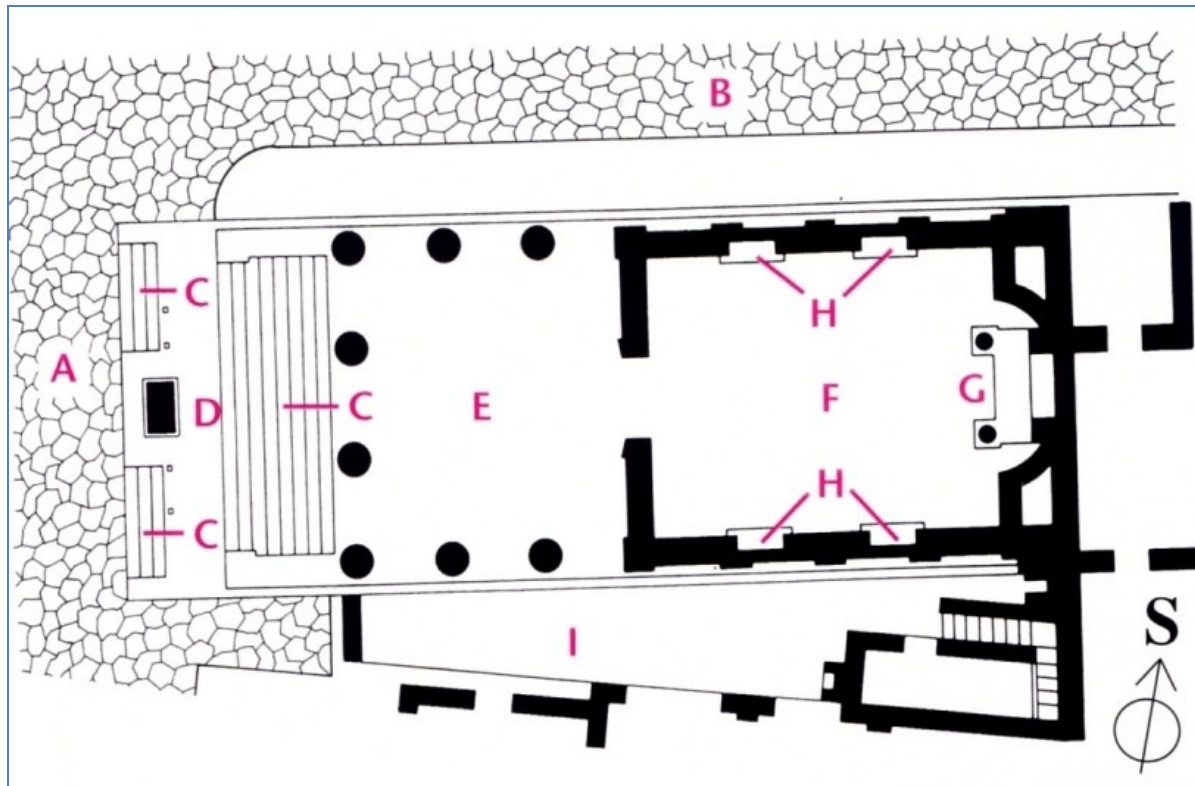

Pompeje

Pompeje

Chrám Fortuny Augusta – Marcus Tullius, významný měšťan za Augusta, vytvořil kolegium kněží kultu (ministri Fortunae Augustae) a vystavěl v posledních letech 1. st. př. Kr. chrám na křižovatce, kde dříve obchody. Stavba v etrusko-italické tradici, nachází se na strategickém místě: každý kdo přicházel do Pompejí od Neapole či Herculana, musel tudy.

- A – ul. U fóra
- B – ul. Fortuny Augusta
- C – schodiště k chrámu
- D – oltář
- E – chrámová předsíň
- F – cella
- G – distylová apsida
- H – votivní výklenky
- I – služební prostory

Vítězný oblouk nejasného zasvěcení – vstup do Merkuriovy ulice.

Chrám se po roce 62 po Kr. nezačal obnovovat, možná část jeho výzdoby přenesena do Vespasianova chrámu.

Pompeje

Pompeje

Lázně u fóra – jediné funkční v době výbuchu. Vystavené po 80 př. Kr.
Nezvyklá podoba palaestry (původně asi větší, pak zabrána obchody).

- A – ul. U lázní
- B – ul. Lázeňská
- C – Apodyterium M
- D – Frigidarium M
- E – Tepidarium M
- F – Caldarium M
- G – Labrum M
- H – bazén
- I – portikus
- J – vstup z ul U fóra
- K – praefurnium
- L – služební prostory
- M – Apodyterium Ž
- N – tepidarium Ž
- O – caldarium Ž
- P – bazén se studenou vodou
- Q – labrum pro ženy
- R – Bazén s teplou vodou

